

være overdraget til Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet at foreslaae de Forandringer, der maatte vise sig at være fornødne, det vil altsaa sige en Afkortning i de vakanteblevne Embeder, indtil Rønningssonden blev istand til at udrede, hvad den skulde. Men det forekommer mig da, at hele Rønningssonden, saalænge denne Bestemmelse bliver staaende, vil være temmelig illusorisk, thi det vil da være umuligt at angive om de enkelte vakanteblevne Rald, hvilken Rønning de egentlig ville faae, og det vil da komme an paa hver Finantslov, hvilken Rønning der bliver den virkelige for de Embeder, der ere vakante; Loven synes mig derfor ikke at kunne vedtages med denne Bestemmelse. Skulde det vise sig i Overgangstiden, at Rønningssonden ikke kunde udrede, hvad den burde, til de Rald, der bleve vakante, da maatte det tages paa en anden Maade, nemlig saaledes, at de vakanteblevne Rald indtil videre ikke gik ind under Rønningssonden, men vedbleve at lønnes paa den hidtil gjældende Maade.

En Deel andre Bemærkninger, som jeg vel kunde have at gjøre ved dette Lovudkast, ere allerede for en stor Deel berørt af de foregaaende Talere, og efterat jeg har fremhævet dette Punkt, som jeg mener ikke tidligere er tilstrækkelig fremhævet, skal jeg for Diebliffet ikke udtale mig videre.

Sad: Ogsaa jeg skal fatte mig nogenlunde kort, da det Meste af det jeg kunde ønske at udtale, allerede er berørt af forskjellige andre Talere. Jeg er fuldkommen enig med den sidste ærede Taler deri, at de Ulemper, der ved dette Lovforslag skulde fjernes, ikke alene bestaae deri, at de vedkommende Præsteembeders store Forskjelligheder skulle udjævnes; men ogsaa deri, at flere af Indtægterne skulle oppebæres paa en anden Maade end hidtil. Naar jeg sammenligner det Lovforslag, her foreligger, med det, som ifjor forelaa for det andet Thing, troer jeg, at dette Forslag i sigstævnte Henseende har et stort Fortrin fremfor det ældre Forslag, idet det gaar ind paa deels en Forandring med Hensyn til Præstegaardsavlingen og deels en Afløsning af Offer og Akcidenter, hvilket allerede er berørt af alle de ærede fore-

gaaende Talere. Det er min fulde Overbeviisning, at vi i denne Retning i høieste Grad trænge til Forandringer. Det er vistnok saaledes, hvad Offer og Akcidenter angaaer, at de mange Steder svares og modtages paa en saadan Maade, at man ikke kan sige, at der er forbunden Ulemper dermed. Det er min fulde Overbeviisning, at de mange Steder oppebæres og ydes paa en saadan Maade, at det vilde være urigtigt uden videre at paahyde, at denne Maade at yde Vederlaget til Præsten paa skulde opgives; men jeg troer ogsaa, at paa mangfoldige Steder er det Tilfældet, at denne Rønningssonde er høist mislig for Præsten at faae sine Indtægter paa. Jeg for mit Vedkommende troer ogsaa, at Afløsningen af Offer og Akcidenter bør foregaae efter den Tanke og omtrent saaledes, som det foreligger i § 11, dog maaskee udtrykt paa en noget anden Maade, nemlig saaledes at Offer og Akcidenter skulle afløses overalt, hvor begge Parter ikke vare enige om at ønske at bibeholde den gamle Form. Hvad det andet Spørgsmaal om Præstegaardsavlingen angaaer, da har den sidste ærede Taler vistnok Ret deri, at det er umuligt at danne sig en Oversigt over, hvilke Indtægter der paa denne Maade ville tilflyde Rønningssonden; men jeg troer ikke, at han har Ret i at sige, at vi ville have en bedre Oversigt derover, naar de Indberetninger, som vedkommende Kommissioner ville give, forelaae. En saadan Oversigt ville vi først kunne have, naar den Deel af Forberne virkelig er solgt, bortarbejst eller bortforpagtet, som man ikke vil beholde liggende ved Præstegaardsavlingen. Vi vide jo dog Alle, hvor stort et Fortidliggende, ialtsald efter Hartkorn, der ligger til samtlige Præstegaarde, og Spørgsmaalet om, hvad der heraf skal sælges og med sit Beløb indgaae i Rønningssonden, ville vi nu kunne afgjøre omtrent ligesaa godt som senere. Det vil nemlig hovedsagelig afhænge af, hvilke Bestemmelser vi ville tage om, hvor stort et Tidliggende der fornøftigviis maatte blive tilbage ved Præstegaarden. I saa Henseende er jeg ogsaa enig med den sidste ærede Taler i, at det vilde være hensigtsmæssigt, om man tog en Bestemmelse i Loven om, hvilket Tidliggende der skulde være almindeligt. Det staaer mig klart, at